

ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

του

ΣΤΗΒ ΘΕΟΔΟΥΛΟΥ

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο (LLM)

Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου

Πάφος, Κύπρος

ΕΤΟΣ 2014-2015

**Υποβληθείσα στη Νομική Σχολή
σε μερική εκπλήρωση
των απαιτήσεων για την απόκτηση
του Πτυχίου του
LLM**

ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Διπλωματική Εργασία

Επιβλέπων Καθηγητής

Κωνσταντίνος Γε. Αθανασόπουλος

Κοσμήτορας Προγράμματος

Καθηγητής Αντώνης Μανιτάκης

Διευθυντής Προγράμματος

Καθηγητής Κωνσταντίνος Γε. Αθανασόπουλος

Πίνακας Περιεχομένων

Αφιέρωση	4
Συνοτομογραφίες.....	5
Πρόλογος.....	6
Κεφάλαιο 1: Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο	14
1.1. Δημιουργία και Εξέλιξη	14
1.2. Οργάνωση και λειτουργία Ευρωπαϊκού Συμβουλίου	14
1.3. Λήψη αποφάσεων Ευρωπαϊκού Συμβουλίου	15
1.3.1. Ειδική πλειοψηφία.....	15
1.4. Αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου	16
1.5. Οι Λειτουργίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου	16
1.6. Ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.....	17
Κεφάλαιο 2: Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.....	18
2.1. Λειτουργίες Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.....	18
2.2. Νομοθετική Λειτουργία Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	18
2.3. Εξουσίες και Επιρροή Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	19
2.4. Οργάνωση Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	20
2.5. Πολιτικές Ομάδες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	20
2.6. Ευρωβουλευτές	20
2.7. Καθήκοντα του Προεδρείου.....	21
2.8. Ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου	22
2.9. Οι Κοινοβουλευτικές Επιτροπές	23
2.9.1. Οι Μόνιμες Κοινοβουλευτικές Επιτροπές	23
2.9.2. Ειδικές Επιτροπές.....	24
2.9.3. Εξεταστικές Επιτροπές.....	24

2.9.4. Η Επιτροπή Συνδιαλλαγής	24
2.10. Τρόπος Εργασίας Επιτροπών	24
2.10.1. Κύρια μέρη Σχεδίου	25
2.11. Συνεργασία μεταξύ Επιτροπών	26
2.12. Διαδικασία της Διαβούλευσης	26
Κεφάλαιο 3: Δικαστήριο	27
3.1. Ίδρυση	27
3.2. Σύνθεση Δικαστηρίου Ευρωπαϊκής Ένωσης	27
3.2.1. Δικαστήριο	27
3.2.2. Γενικό Δικαστήριο	29
3.2.3. Ειδικευμένα Δικαστήρια	30
3.3. Τρόπος λειτουργίας και κανόνες	30
3.3.1. Διαδικασία Υποβολής Προσφυγής	31
3.4. Αρμοδιότητες Δικαστηρίων	31
Κεφάλαιο 4: Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή	34
4.1. Σύνθεση Ευρωπαϊκής Επιτροπής	34
4.2. Εκλογή του προέδρου και των μελών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	35
4.3. Αρμοδιότητες του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής	36
4.4. Αρμοδιότητες Ευρωπαϊκής Επιτροπής	37
4.5. Υποβολή νομοθετικών προτάσεων	37
4.5.1. Διαχείριση και υλοποίηση των πολιτικών και του προϋπολογισμού της Ε.Ε.	38
4.5.2. Εφαρμογή του Δικαίου της ΕΕ	38
4.5.3. Εκπροσώπηση της Ε.Ε στην Διεθνή σκηνή	39
4.6. Πως λειτουργεί η Επιτροπή	40
4.7. Η νέα Ευρωπαϊκή Επιτροπή	40

Κεφάλαιο 5: Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης	42
5.1.Ιστορία και Ρόλος του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης	42
5.2.Σύνθεση και Έδρα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης	42
5.3.Αρμοδιότητες του Συμβουλίου	43
5.4.Λειτουργία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης	44
5.4.1.Νομοθεσία	44
5.4.2.Συντονισμός των πολιτικών των κρατών μελών.....	45
5.4.3.Σύναψη διεθνών συμφωνιών.....	45
5.4.4.Έγκριση του προϋπολογισμού της Έ.Ε.....	45
5.4.5.Κοινή εξωτερική οικονομική και πολιτική ασφάλειας	45
5.4.6.Ελευθερία, ασφάλεια και δικαιοσύνη	46
5.4.7.Σύνθεση του Συμβουλίου.....	46
5.5.Γενικές υποθέσεις.....	46
5.6.Εξωτερικές υποθέσεις.....	47
5.7.Συμβούλιο ECOFIN.....	47
5.8.Δικαιοσύνη και εσωτερικές υποθέσεις.....	47
5.9.Συμβούλιο απασχόλησης, Κοινωνικής πολιτικής, υγείας και καταναλωτών.....	48
5.10.Συμβούλιο ανταγωνιστικότητας.....	48
5.11.Συμβούλιο Μεταφορών, Τηλεπικοινωνιών και Ενέργειας.....	48
5.12.Συμβούλιο Γεωργίας και Αλιείας.....	48
5.13.Συμβούλιο Περιβάλλοντος.....	49
5.14.Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός.....	49
Κεφάλαιο 6: Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	50
6.1.Δομή, λειτουργία και αρμοδιότητες της ΕΚΤ.....	50

6.1.1. Το Διοικητικό Συμβούλιο.....	51
6.1.2. Η Εκτελεστική Επιτροπή.....	51
6.1.3. Το Γενικό Συμβούλιο.....	52
Κεφάλαιο 7: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.....	53
7.1. Ίδρυση και ο ρόλος του.....	53
7.2. Σύσταση και Οργάνωση.....	53
7.3. Αρμοδιότητες.....	56
Κεφάλαιο 8: Συμβουλευτικά όργανα Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	58
8.1. Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.....	58
8.2. Επιτροπή των Περιφερειών.....	59
8.3. Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.....	60
8.4. Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ).....	61
8.5. Ευρωπαϊκός Επόπτης Προστασίας Δεδομένων.....	61
Επίλογος.....	63
Βιβλιογραφία.....	64

Περίληψη

Η ΕΕ είναι μια οικογένεια ευρωπαϊκών δημοκρατικών χωρών που συνεργάζονται για τη βελτίωση του τρόπου ζωής των πολιτών τους και για τη δημιουργία ενός καλύτερου κόσμου. Αποτελεί πλέον μεγάλη εμπορική δύναμη και κατέχει παγκόσμια πρωτοκαθεδρία σε τομείς όπως η προστασία του περιβάλλοντος και η αναπτυξιακή βοήθεια και δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι τα κράτη μέλη της αυξήθηκαν από 6 σε 28 και ότι κι άλλες χώρες επιθυμούν να προσχωρήσουν στην οικογένεια.

Για την εύρυθμη λειτουργία της Ένωσης, τα κράτη μέλη μεταβίβασαν αρκετές από τις εξουσίες λήψης αποφάσεων που διαθέτουν σε θεσμικά όργανα τα οποία έχουν συσταθεί από τα ίδια, ούτως ώστε οι αποφάσεις για συγκεκριμένα θέματα κοινού ενδιαφέροντος να μπορούν να λαμβάνονται δημοκρατικά σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Το σύστημα που δημιουργείται με αυτό τον τρόπο είναι ιδιόρρυθμο και ίσως λίγο πολύπλοκο καθότι τα όργανα αυτά γίνονται υπερεθνικά για ορισμένους τομείς της πολιτικής με πολλές αρμοδιότητες και εξουσίες.

Αντικείμενο της παρούσας εργασίας που πραγματοποιείται στα πλαίσια εκπόνησης Διπλωματικής εργασίας από το Τμήμα Νομικής του Πανεπιστημίου Νεάπολης, είναι η παρουσίαση και ανάλυση των θεσμικών αυτών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που απασχολούν καθημερινά, εμφανώς ή μη τους περισσότερους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Καθημερινά, όλοι ακούμε μέσα από την ειδησεογραφία ή συζητήσεις από διάφορους φορείς και όργανα άσκησης πολιτικών στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης πολλά εκ των οποίων αγνοούμε τον ρόλο και τη σημασία τους, με αποτέλεσμα το έλλειμμα δημοκρατίας, αφού κάθε πολίτης λόγω άγνοιας δεν έχει ίση πρόσβαση σε αυτά.

Τα επτά κυριότερα θεσμικά όργανα της ΕΕ είναι το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο(ΕΣ), το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο(ΕΚ), το Δικαστήριο της ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο της ΕΕ, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και το Ελεγκτικό Συνέδριο. Πρώτιστος στόχος της εργασίας είναι η παρουσίαση με απλά και λιτά λόγια των οργάνων αυτών και κατά δεύτερο, η επιστημονική και λεπτομερής ανάλυση τους με τον καλύτερο δυνατό τρόπο ούτως ώστε να είναι κατανοητός ο τρόπος λειτουργίας τους. Για την καλύτερη προσέγγιση του θέματος η εργασία έχει χωριστεί σε επτά κεφάλαια στα οποία παρουσιάζεται και αναλύεται με πλήρη σαφήνεια και λεπτομέρεια το κάθε όργανο ξεχωριστά.

Summary

The European Union is a family of democratic European countries working together to improve the way of life of their citizens and to create a better world. It is now a major trading power and a world leader in areas such as environmental protection and development aid, and it is no coincidence that the Member States have increased from 6 to 28 and that other countries want to join the family.

Member States for the proper functioning of the Union, transferred several of its decision-making powers have in the institutions they have created themselves, so that decisions on specific matters of joint interest can be made democratically at European level. The system created in this way is unusual and somewhat complicated since these institutions are transnational in certain policy areas with many responsibilities.

The object of this work is carried out within a dissertation from the Faculty of Law of the University of Naples , is the presentation and analysis of those institutions of the European Union employ daily, visibly or not most citizens of the European Union . Every day , all we hear through the news or discussions on various bodies and organs of political space in the European Union , many of which ignore the role and importance , so the lack of democracy , since every citizen ignorance has no equal access to them.

The seven main institutions of the EU is the European Council, the European Parliament, the European Court of Justice, the European Commission, the EU Council, the European Central Bank and the Court of Auditors and the primary purpose of the paper is to present a simple and frugal words of these bodies and secondly, scientific and detailed analysis in the best possible way so that they understand how they operate. For a better approach to the work has been divided into seven chapters presented and analyzed with full clarity and detail of each instrument separately.